

Bewonerspanel Maartpeiling Gezonde woonomgeving

Inleiding

De gemeente Utrecht streeft naar een gezonde leefomgeving voor alle Utrechters. Dit gaat onder andere over de woonomgeving van mensen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de voorzieningen, het openbaar vervoer, de openbare ruimte (zoals groen of speelruimte) en bijvoorbeeld of bewoners zich thuis voelen bij buurtbewoners en de mensen die zij kennen.

Van 6 tot 20 maart heeft IB Onderzoek een peiling gehouden onder de leden van het Bewonerspanel Utrecht over de gezonde woonomgeving. Het Bewonerspanel telt 5.011 leden. Daarvan hebben 2.933 leden de vragenlijst volledig ingevuld, wat neerkomt op een respons van 57%. Daarnaast hebben 65 respondenten de vragenlijst gedeeltelijk ingevuld.

"Ik waardeer het enorm dat zoveel mensen de vragenlijst hebben ingevuld. Wij vinden het belangrijk om de behoeften van inwoners te kennen: wat hebben zij nodig om gezond en prettig te wonen? Die kennis gebruiken we bij het inrichten van nieuwe buurten of het aanpassen van bestaande buurten. Dit rapport vormt een mooie eerste samenvatting van de resultaten."

Victor Everhardt, wethouder Volksgezondheid

Vergeleken met de Utrechtse bevolking heeft het Bewonerspanel een oververtegenwoordiging aan hoog opgeleiden en Utrechters zonder migratieachtergrond. Jongeren zijn juist ondervertegenwoordigd. De resultaten zijn daardoor niet zondermeer te vertalen naar de (gemiddelde) mening van de Utrechter, maar geven wel een goede indicatie. Meer informatie over het Bewonerspanel Utrecht vindt u op de website www.utrecht.nl/bewonerspanel.

Samenvatting

Wat is een gezonde woonomgeving?

Veel leden van het Bewonerspanel hebben op deze open vraag geantwoord dat zij het belangrijk vinden dat ze *prettig samenleven met buurtbewoners*. Ook vinden panelleden een woonomgeving gezond als deze *groen, schoon* (zonder zwerfvuil, mét schone lucht) en *veilig* (sociaal- en verkeersveilig) is.

Meerderheid respondenten vindt de eigen woonomgeving gezond, maar grote verschillen tussen wijken

De meerderheid (66%) van de panelleden vindt hun woonomgeving (redelijk) gezond ('ja, zeker' & 'redelijk'). Hiervan bestempelt bijna 1 op de 5 respondenten (19%) de woonomgeving 'ja, zeker' als gezond. In Vleuten- De Meern vinden de meeste panelleden hun omgeving 'ja, zeker' of 'redelijk' gezond (83%). In de wijk West en Zuidwest geldt dit voor een krappe meerderheid (55%).

Meer groen en betere luchtkwaliteit maken de woonomgeving gezonder

Leden van het Bewonerspanel geven veel suggesties (open vraag met maximaal drie veranderingen) die de eigen woonomgeving gezonder zou kunnen maken. De omgeving zou *groener* (meer groen en betere luchtkwaliteit) en *schoner* (zonder zwerfvuil en mét schone lucht) kunnen zijn. Ook zou *geluidsoverlast* van *verkeer* en *mensen* aangepakt kunnen worden.

Wat draagt in uw woonomgeving het meeste bij aan de eigen gezondheid?

Volgens zeven op de tien respondenten (70%) draagt *groen* in de omgeving bij aan de eigen gezondheid. De verschillende aspecten die te maken hebben met *verkeer* worden door 69% van de respondenten genoemd. Andere veel genoemde aspecten zijn een *nette* en *schone buurt* (46%) en *veiligheid* (31%). Dit is gevraagd door middel van een gesloten vraag met antwoordcategorieën.

Een prettige woonomgeving voor ieder type bewoner

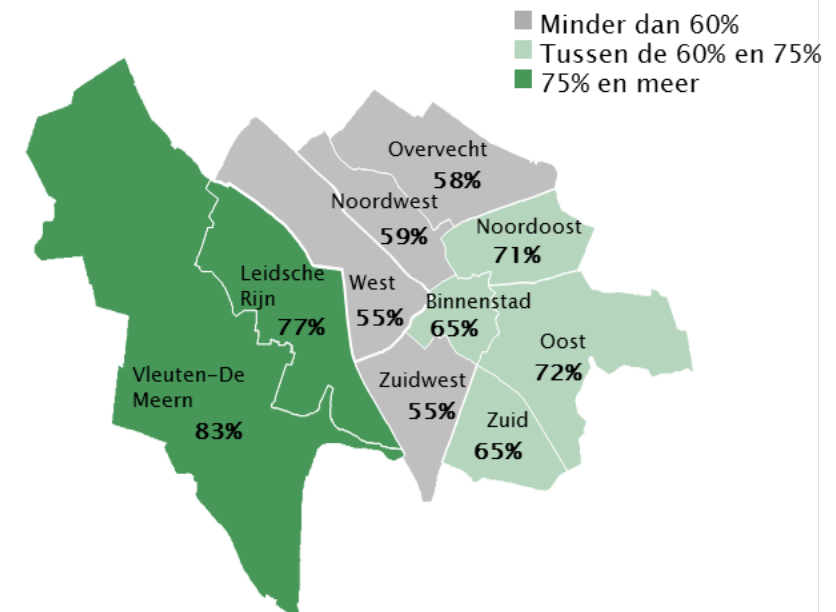
Bijna driekwart (74%) van de panelleden is van mening dat hun woonomgeving (zeer) prettig is om in te wonen voor alleenstaanden. Binnen de groep van alleenstaande panelleden denkt 81% dit. Een ruime meerderheid denkt dat hun omgeving (zeer) prettig is voor gezinnen met kleine kinderen (66%), gezinnen met oudere kinderen (61%) en ouderen (61%). Slechts één op de drie (34%) panelleden vindt dat dit geldt voor mensen met een beperking. Van de groep panelleden met thuiswonende kinderen denkt 82% dat hun woonomgeving (zeer) prettig is voor gezinnen met kleine kinderen en denkt 75% dit voor gezinnen met oudere kinderen.

Resultaten – Is de eigen woonomgeving gezond?

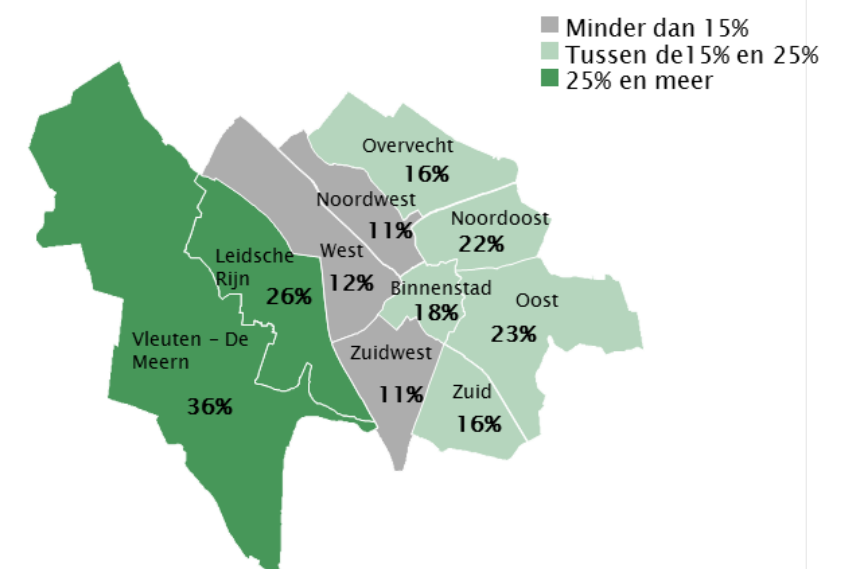
- Twee derde (66%) van de panelleden vindt hun woonomgeving (redelijk) gezond. Hiervan vindt 19% de woonomgeving ‘ja, zeker’ gezond en vindt 47% de omgeving ‘redelijk’ gezond.
- Ruim 1 op de 5 panelleden (22%) beschouwt hun woonomgeving als ‘matig’ gezond. Een klein aandeel van de panelleden vindt hun woonomgeving niet echt (8%) of zeker niet (4%) gezond.
- Panelleden die in Vleuten-De Meern wonen, vinden hun woonomgeving het vaakst (redelijk) gezond (‘ja, zeker’ en ‘redelijk’)(83%) (zie figuur 2). In Leidsche Rijn is dit percentage ook hoog met 77%.
- In de wijken West en Zuidwest bestempelt een krappe meerderheid (55%) van de panelleden hun woonomgeving als (redelijk) gezond. Dit zijn de laagste percentages van de Utrechtse wijken (zie figuur 2).
- Figuur 3 geeft de respondenten weer die hun woonomgeving ‘ja, zeker’ gezond vinden. In Vleuten-De Meern bedraagt dit percentage 36%. In de wijken West en Noordwest bestempelt 11% van de panelleden hun woonomgeving als ‘ja, zeker’ gezond.

Figuur 2: percentage panelleden dat de eigen woonomgeving gezond of redelijk gezond vindt (per wijk)

Bron: Bewonerspeiling, maart 2017

Figuur 3: percentage panelleden dat de eigen woonomgeving gezond vindt (per wijk)

Bron: Bewonerspeilig, maart 2017

Resultaten – Woonomgeving gezonder

Figuur 4: woordwolk met veranderingen om de woonomgeving gezonder te maken (open vraag)

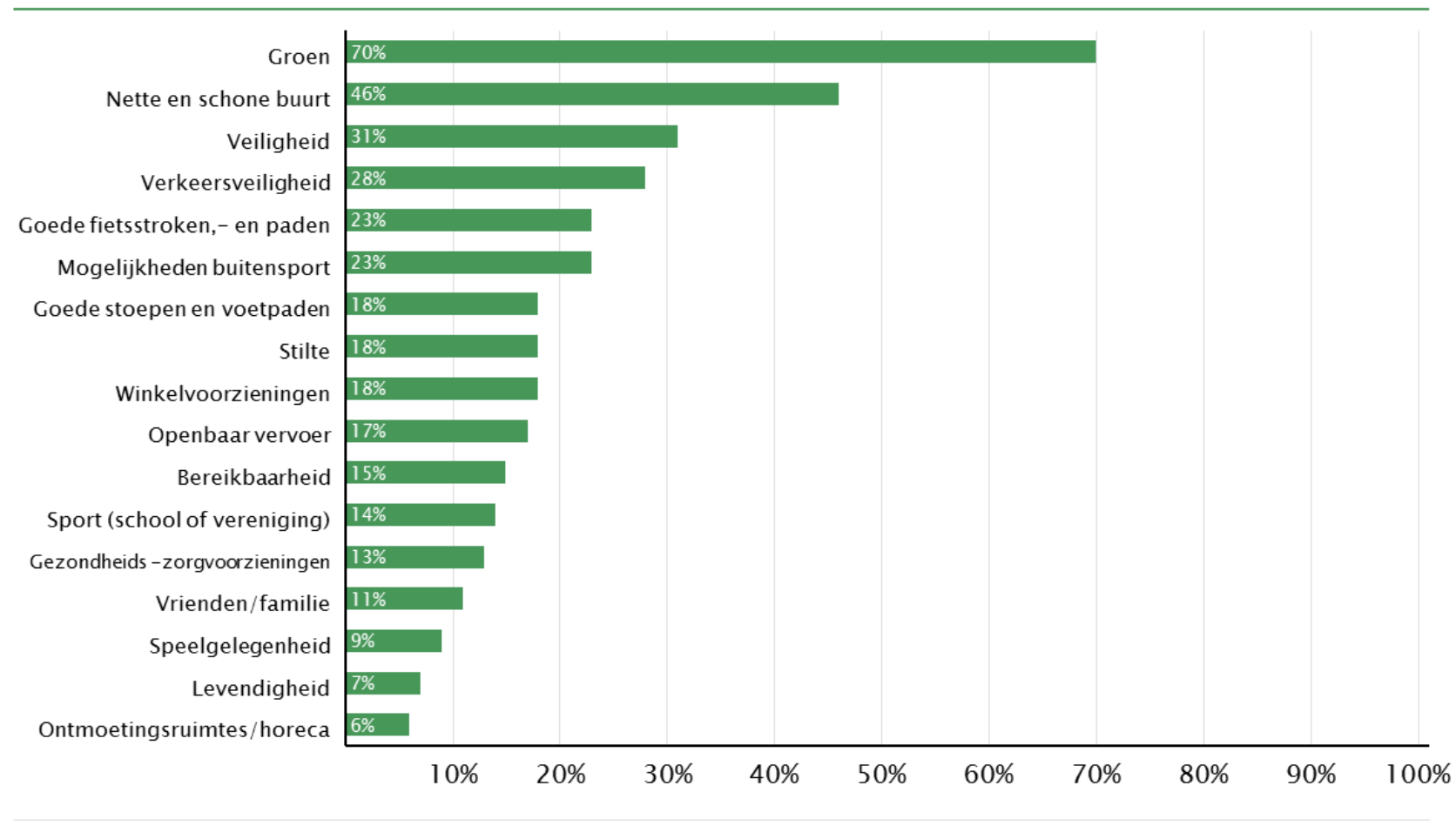
Bron: Bewonerspeiling, maart 2017 *bewerking door IB Onderzoek

- Een ruime meerderheid (86%) van de panelleden heeft ideeën om hun woonomgeving gezonder te maken. 14% wil niets aan de omgeving veranderen.
- Respondenten zouden hun omgeving *groener* (met name groenvoorziening) maken. Dit kan volgens hen door het aanleggen/planten van bomen, parken en plantsoenen.
- Ook noemen respondenten dat het *verkeer* in de wijk verminderd zou kunnen worden voor het verbeteren van de luchtkwaliteit.
- Ook *geluidsoverlast* van *verkeer* (auto's, bussen en scooters) en *mensen* (buren en studenten) wordt veelvuldig genoemd. Panelleden denken dat dit kan worden verbeterd door minder verkeer in de omgeving en door geluidswallen. Richtlijnen over geluid(soverlast) zouden daarnaast duidelijker kunnen zijn en een betere controle is wenselijk.
- Een andere veelgenoemde verandering is een *schone* wijk, zonder zwerfvuil én met schone lucht!

Resultaten – De woonomgeving en de eigen gezondheid

Figuur 5: wat draagt volgens u in uw woonomgeving het meest bij aan de gezondheid van u en/of uw gezin?

Alleen antwoorden die nu al gelden voor de woonomgeving
Maximaal 3 antwoorden per respondent

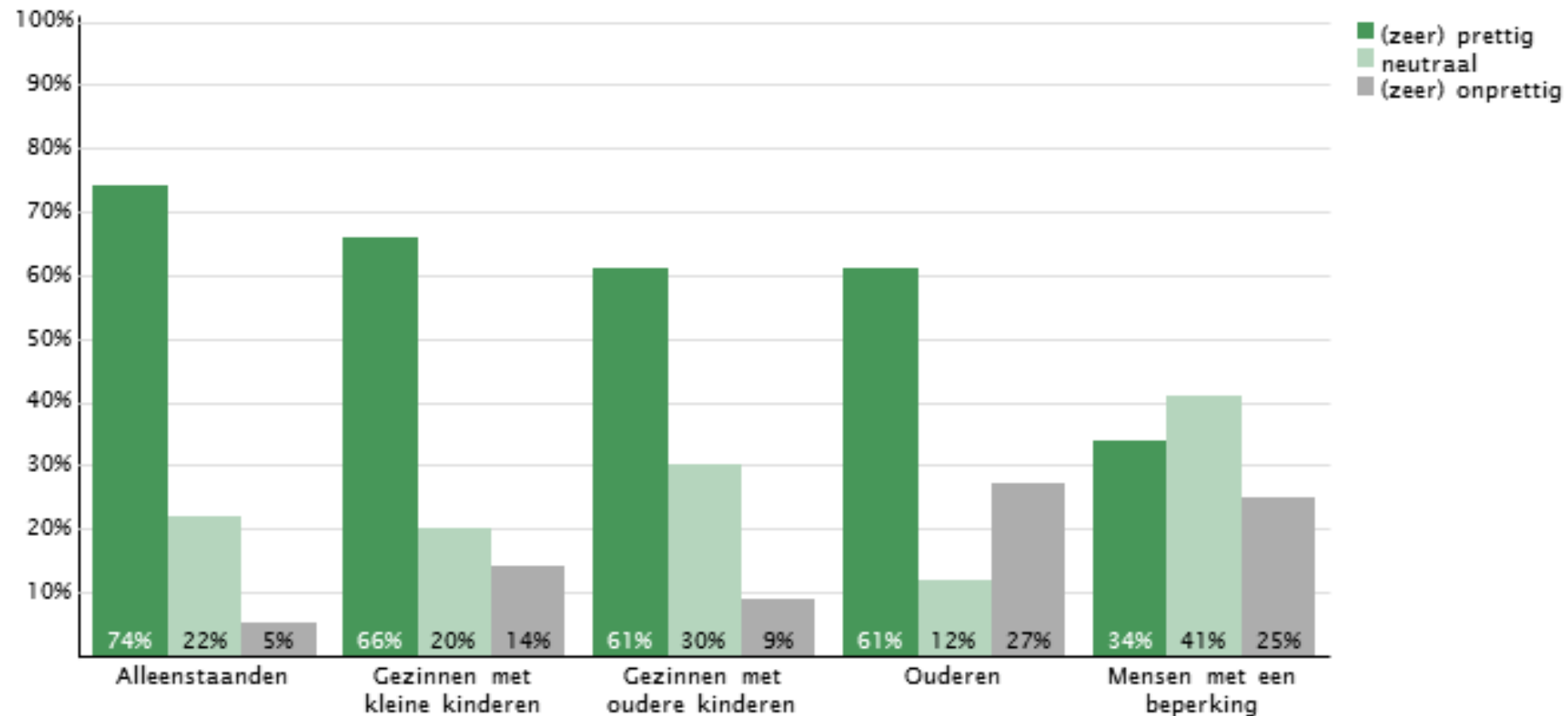
Bron: Bewonerspeiling, maart 2017

- De aanwezigheid van *groen* in de wijk wordt verreweg het meest genoemd door respondenten (70%).
- Verschillende aspecten die te maken hebben met *verkeer* (*verkeersveiligheid*, *fietsstroken* en *voetpaden*) worden bij elkaar door 69% van de respondenten genoemd.
- Een ander veel genoemd aspect is een *nette en schone buurt* (46%).

Naast de vaststaande antwoordcategorieën noemden bewoners bij *anders*, *namelijk* (5%) nog veel aspecten die te maken hebben met luchtkwaliteit en schone lucht. Dit sluit aan bij de resultaten van figuur 4. Omdat dit aspect niet bij de gesloten antwoordcategorieën gekozen kon worden, blijft het bij deze vraag onderbelicht. Daarnaast denken panelleden dat buurtbewoners en goede sociale contacten in de omgeving bijdragen aan hun gezondheid en dat van hun gezin.

Resultaten – Een prettige woonomgeving (naar type bewoner)

Figuur 6: denkt u dat uw woonomgeving fijn is om in te wonen voor:

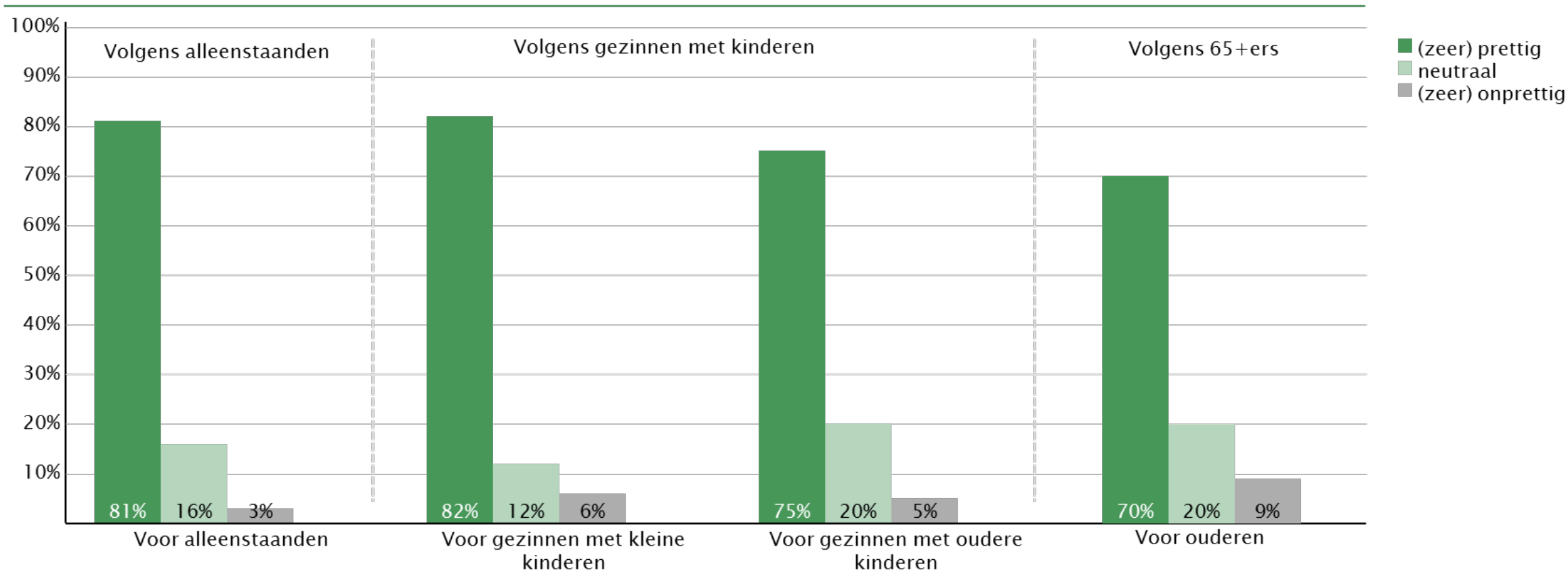

Bron: Bewonerspeiling, maart 2017

- Een ruime meerderheid (74%) van de panelleden denkt dat hun woonomgeving (zeer) prettig is om in te wonen voor alleenstaanden (zie figuur 6). Deze meerderheid geldt ook voor gezinnen met kleine (66%) of oudere kinderen (61%) en ouderen (61%).
- 1 op de 3 (34%) leden van het Bewonerspanel is van mening dat hun wijk (zeer) prettig is om in te wonen voor personen met een beperking.

Resultaten – Een prettige woonomgeving (volgens alleenstaanden en gezinnen met kinderen)

Figuur 7: denkt u dat uw woonomgeving prettig is om in te wonen voor: (volgens alleenstaanden, gezinnen met kinderen en 65+ers)

Bron: Bewonerspeiling, maart 2017

- Figuur 7 beschrijft hoe prettig alleenstaanden de eigen woonomgeving voor alleenstaanden vinden om in te wonen. Ruim 8 op de 10 (81%) alleenstaande panelleden is van mening dat de eigen omgeving (zeer) prettig om in te wonen. Van de totale groep van panelleden vindt 74% de eigen woonomgeving (zeer) prettig om in te wonen voor alleenstaanden (zie figuur 6).
- Volgens 82% van de gezinnen met thuiswonende kinderen is de eigen woonomgeving (zeer) prettig om in te wonen voor gezinnen met kleine kinderen. Daarnaast vindt 75% van deze groep hun omgeving (zeer) prettig voor gezinnen met oudere kinderen. Deze percentages zijn hoger dan die van alle respondenten (zie figuur 6).
- Bij 65+ers vindt 7 op de 10 (70%) de eigen woonomgeving geschikt voor ouderen.